

Wydanie 6/2010: Czerwiec 2010r.

Spis treści

Międzynarodowy Rok Różnorodności Biologicznej	1
Działania UE przeciw zmianom klimatu	1
Nowy system certyfikowania biopaliw	3

Międzynarodowy Rok Różnorodności Biologicznej

Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych ogłosiło rok 2010 Międzynarodowym Rokiem Różnorodności Biologicznej. Obchody tego roku są okazją do przeprowadzenia ogólnoswiatowej kampanii mającej na celu podniesienie świadomości społecznej na temat różnorodności biologicznej, poprzez zwrócenie uwagi na znaczenie różnorodności biologicznej dla jakości życia człowieka, pokazanie dotychczasowych osiągnięć w dziedzinie ochrony zasobów przyrodniczych oraz zachęcenie do podejmowania dalszych

wzmoczonych wysiłków na rzecz przeciwdziałania utracie różnorodności biologicznej. Ratowanie różnorodności biologicznej wymaga wysiłku każdego z nas. Poprzez działania prowadzone na całym świecie, cała ludzkość podejmie pracę mającą na celu zapewnienie godnej przyszłości dla nas, naszych wnuków i prawnuków.

Mówienie o różnorodności biologicznej nie jest sprawą prostą i łatwą. Różnorodność biologiczna jest pojęciem bardzo złożonym, będącym przedmiotem badań naukowych obejmujących wszelkie przejawy życia na Ziemi. Różnorodność biologiczna jest również inspirującą i podniecającą opowieścią – opowieścią o życiu i systemach, które to życie podtrzymują.

Różnorodność biologiczna to właśnie Ty. Większość tlenu, którym oddychasz pochodzi od planktonu żyjącego w oceanach oraz porośniętych bujną roślinnością lasów naszego globu. Owoce i warzywa, które spożywasz, zostały prawdopodobnie zapylone przez pszczoły, a woda którą pijesz jest częścią wielkiego globalnego systemu, który obejmuje Ciebie, chmury, opady, lodowce, rzeki i oceany. Twoja dieta jest prawie całkowicie zależna od roślin i zwierząt wokół nas, począwszy od gruntów ornych dostarczających różnorakie zboża, po ryby i mięso pochodzące zarówno ze środowiska naturalnego, jak i z hodowli.

Twój organizm składa się prawie ze stu bilionów komórek i jest połączony ze wszystkim wokół Ciebie, jak również z bardziej odległymi elementami wszechświata w jeden wspaniały kompleks i ponadczasowy system. Dzielisz swoje atomy z każdym żyjącym stworzeniem i przedmiotem ze świata przyrody. Jesteś jednocześnie stary i niewyobrażalnie młody. Różnorodność biologiczna jest życiem, Twoje życie jest różnorodnością biologiczną i różnorodność biologiczna jest Tobą.

Działania UE przeciw zmianom klimatu

Przeciwdziałanie zmianom klimatu jest jednym z naszych największych problemów. Jeśli szybko na całym świecie nie podejmiemy działań w celu powstrzymania wzrostu temperatury powierzchni Ziemi, musimy liczyć się z nieodwracalnymi i katastrofalnymi skutkami.

W grudniu 2008 r. UE przyjęła zintegrowany pakiet działań w obszarze energii i zmian klimatu, zawierający ambitne cele, które mają zostać zrealizowane do 2020 r. Strategia ta ma skierować Europę na właściwe tory – ku przyjaznej dla środowiska przyszłości z gospodarką o niskim poziomie emisji CO₂ i racjonalnym zużyciu energii. Cele te polegają na:

- zmniejszeniu ilości gazów cieplarnianych o 20 proc. (a nawet 30 proc. w przypadku zawarcia odpowiedniego porozumienia międzynarodowego)
- zmniejszeniu o 20 proc. zużycia energii dzięki lepszej efektywności energetycznej
- zwiększeniu do 20 proc. udziału energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii.

Wyzwania

Globalne ocieplenie jest spowodowane wytwarzaniem i zużywaniem dużych ilości energii. Coraz większe potrzeby energetyczne zwiększają naszą zależność od paliw kopalnych (ropa, gaz ziemny i węgiel). Paliwa te, które powodują wydzielanie dużych ilości CO₂, stanowią obecnie około 80 proc. zużycia energii w UE.

Aby UE mogła osiągnąć wyznaczone cele i skutecznie przeciwdziałać zmianom klimatu, konieczne są radykalne zmiany w sposobie produkcji i wykorzystania energii. Dlatego działania UE będą dotyczyły kluczowych dziedzin, takich jak rynki energii elektrycznej i gazu, źródła energii, postawy konsumenckie oraz bliższa współpraca międzynarodowa.

Przewidziane działania

Strategia UE w obszarze energii i zmian klimatu jest zgodna z jej dążeniem do wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy. Stając na czele nowej rewolucji energetycznej, UE stworzy nowe możliwości rozwoju przedsiębiorstw i nowe perspektywy w dziedzinie badań naukowych.

Zwiększając wykorzystanie źródeł energii odnawialnej, UE zmniejszy swą zależność od importu gazu i ropy i będzie mniej podatna na zmiany cen energii i na trudności wynikające z niepewności dostaw.

Państwa członkowskie wezwano do podjęcia działań koordynowanych na szczeblu unijnym w celu zapewnienia sprawiedliwego podziału nakładów. Wyznaczone cele będą wiążące, ale przy ich ustaleniu będą uwzględniane możliwości poszczególnych krajów.

Działania na skalę światową

UE odegrała główną rolę w tworzeniu dwóch międzynarodowych traktatów dotyczących zmian klimatu: ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu podpisanej w 1992 r. oraz załączonego do niej w 1997 r. protokołu z Kioto. Są to ważne osiągnięcia. Wyniki ostatnich badań naukowych wskazują jednak, że konieczne jest podjęcie dalszych działań na skalę światową, które pozwolą zapobiec dochodzącym do niebezpiecznych poziomów

zmianom klimatu.

Podczas konferencji klimatycznej ONZ w grudniu 2009 r. UE wyraziła swoje poparcie dla osiągniętego konsensusu nazwanego porozumieniem kopenhaskim, uznając je za pierwszy krok do ustanowienia prawnie wiążącego międzynarodowego traktatu, który w 2013 r. zastąpiłby protokół z Kioto.

Europa bezwarunkowo zobowiązała się, że do 2020 r. zmniejszy swoje emisje gazów cieplarnianych o co najmniej 20 proc. poniżej poziomu z 1990 r. W tym celu ustanawiane są wiążące przepisy prawne, które to regulują. Podczas konferencji kopenhaskiej UE ponownie zadeklarowała gotowość do dalszej redukcji emisji (nawet do 30 proc.), pod warunkiem jednak, że inne uprzemysłowione kraje zobowiążą się do porównywalnego ograniczenia poziomu emisji, a kraje rozwijające się również wniosą swój wkład w te globalne działania.

Aby pomóc krajom rozwijającym się w jak najszybszym włączeniu się do walki ze zmianami klimatu, Europa zobowiązała się do udzielenia im w latach 2010-2012 pomocy finansowej wynoszącej 7,2 mld euro.

Dalsze działania

Średnia temperatura na świecie podniosła się już o 0,8 °C w stosunku do epoki przedindustrialnej. Porozumienie kopenhaskie to szeroki konsensus naukowców i polityków w kwestii tego, że ocieplenie trzeba utrzymać poniżej 2°C, aby zapobiec dochodzącym do niebezpiecznych poziomów zmianom klimatu.

Aby nie przekroczyć tego pułapu, do 2020 r. trzeba powstrzymać wzrost emisji gazów cieplarnianych, a do 2050 r. obniżyć je przynajmniej o połowę w stosunku do poziomu z 1990 r. W następnych latach musi następować ich dalsza redukcja.

UE dąży do zawarcia prawnie wiążącego międzynarodowego traktatu dotyczącego realizacji tych wyznaczonych celów. Powinno to nastąpić w listopadzie 2010 r. podczas konferencji klimatycznej ONZ w Mexico City.

Twoje działania też mają znaczenie!

Wszyscy zużywamy energię i wszyscy jesteśmy współodpowiedzialni za przyszłość naszej planety. W skali światowej połowa emisji CO₂ pochodzi z ogrzewania naszych domów i transportu prywatnego. Każdy z nas poprzez małe gesty, np. wybierając podróż pociągiem, a nie samochodem, używając żarówek energooszczędnych czy lepiej izolując swój dom, może przeciwdziałać zmianom klimatu. Istnieje wiele sposobów, dzięki którym można zmniejszyć wpływ na środowisko naturalne w Europie

Polecamy:

Strona internetowa dla najmłodszych poświęcona zagadnieniom związanym z ochroną środowiska: http://ec.europa.eu/environment/youth/index_pl.html

Na stronach internetowych Komisji Europejskiej na temat zmian klimatycznych znajdują się informacje dla uczniów. Zachęcamy do odwiedzenia http://ec.europa.eu/environment/climat/campaign/index_pl.htm w której wyjaśniono w jaki sposób można przyczynić się do zwalczania zmian klimatycznych.

Źródło: http://ec.europa.eu/climateaction/eu_action/index_pl.htm

Nowy system certyfikowania biopaliw

Komisja Europejska postanowiła zachęcić przemysł, władze państwowe i organizacje pozarządowe do ustanawiania nowych systemów certyfikowania wszelkiego rodzaju biopaliw, w tym także pochodzących spoza UE. Określono warunki, na jakich systemy te będą uznawane przez Komisję. Ma to umożliwić wprowadzenie w życie obowiązujących w UE wymogów, wedle których biopaliwo powinno przynosić znaczącą redukcję emisji gazów cieplarnianych, i nie mogą być pozyskiwane z roślin rosnących w lasach, bagnach i obszarach ochrony przyrody. Zasady prawidłowej certyfikacji zawarto w zbiorze wytycznych, które mają objaśnić, w jaki sposób należy wdrażać przepisy wchodzącej w życie już w grudniu 2010 r. dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii.

Günther Oettinger, komisarz UE ds. energii, zapowiada: "W nadchodzących latach biopaliwa będą najpoważniejszą alternatywą dla benzyny i ropy stosowanych w transporcie, odpowiadających za ponad 20% całkowitej emisji gazów cieplarnianych w skali Unii Europejskiej. Niezbędne jest zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju przy produkcji i stosowaniu biopaliw. Zaproponowany przez nas system certyfikacji przewiduje najbardziej rygorystyczne normy na świecie. Ma to zapewnić spełnianie przez biopaliwa najwyższych standardów w sferze ochrony środowiska. Jego korzystny wpływ nie zatrzyma się na granicach Unii, ponieważ zasady te mają obowiązywać również w przypadku biopaliw importowanych."

Na przyjęty przez Komisję pakiet składają się dwa komunikaty oraz decyzja, mające ułatwić państwom członkowskim i przedsiębiorstwom zainteresowanej branży wdrażanie dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii. Główny nacisk położono na kryteria zrównoważonego rozwoju, jakie muszą spełniać biopaliwa, a także na sposoby zagwarantowania, by stosowane były tylko rzeczywiście zrównoważone ekologicznie biopaliwa.

- Świadczenia biopaliw pochodzących ze zrównoważonej produkcji: Komisja kieruje do całej branży paliwowej, rządów i organizacji pozarządowych apel o wprowadzanie *dobrowolnych systemów certyfikowania biopaliw* pod kątem zrównoważonego rozwoju - objaśniając jednocześnie normy, jakie muszą one spełniać, jeśli mają uzyskać zatwierdzenie na szczeblu unijnym. Jednym z głównych kryteriów jest wymóg wyznaczenia niezależnych kontrolerów, którzy mogliby nadzorować cały łańcuch produkcyjny, od rolnika i młyna, poprzez wszystkich pośredników aż do hurtownika paliwa, który dostarcza swój towar na stację benzynową. Komunikat określa normy, wedle których należy zapewnić wiarygodność takiego systemu kontroli i jego odporność na korupcję.
- Ochrona dziewiczej przyrody: Komunikat wyjaśnia, że biopaliw nie wolno wytwarzać z surowców pochodzących z lasów tropikalnych ani z terenów świeżo wylesionych, odwodnionych torfowisk, mokradł ani obszarów o wysokiej różnorodności biologicznej, dostarczając jednocześnie narzędzi oceny spełnienia takich warunków. Nie pozostawia żadnych wątpliwości, że na przykład przekształcenie lasu w plantację palmy olejowej jest absolutnie sprzeczne ze spełnianiem kryteriów zrównoważonego rozwoju.
- Wspieranie wyłącznie biopaliw przynoszących realne oszczędności emisji gazów cieplarnianych: w komunikacie Komisja raz jeszcze apeluje do państw członkowskich o spełnianie wiążących je docelowych poziomów energii

ze źródeł odnawialnych, podkreślając, że w realizacji krajowych celów należy uwzględniać jedynie biopaliwa o wysokim wskaźniku redukcji emisji gazów cieplarnianych, i podając wzory do wyliczania ich wartości. Biopaliwa muszą zapewniać redukcję emisji gazów cieplarnianych przynajmniej o 35% w stosunku do paliw kopalnych. Wskaźnik ten wzrośnie do 50% od roku 2017, a w roku 2018 nawet do 60% - w odniesieniu do biopaliw pochodzących z nowych roślin.

Szerszy kontekst

Na mocy dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii z 2009 r. ustalono 20% docelowy udział energii ze źródeł odnawialnych w stosunku do całkowitego zużycia energii, który ma zostać osiągnięty do 2020 r. Próg ten został przeliczony na wiążące cele krajowe dla każdego z państw członkowskich. Każde z państw musi zrealizować swój własny cel, wyrażony w poziomie udziału energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii. Ponadto, w odniesieniu do sektora transportu, wszystkie państwa członkowskie zobowiązane są do osiągnięcia jednego poziomu 10% udziału energii ze źródeł odnawialnych.

Do źródeł odnawialnych zalicza się: biomasę stałą, wiatr, energię słoneczną i wodną oraz biopaliwa. Jeśli chodzi o realizację celów wytyczonych w dyrektywie, uznane mogą być wyłącznie biopaliwa spełniające unijne kryteria zrównoważonego rozwoju.

Tekst trzech wspomnianych dokumentów:

- Komunikatu w sprawie dobrowolnych systemów i wartości standardowych w systemie kryteriów zrównoważonego rozwoju dla biopaliw i biopłynów UE,
- Komunikatu w sprawie praktycznego wdrożenia unijnego systemu kryteriów zrównoważonego rozwoju biopaliw i biopłynów oraz obowiązujących zasad obliczeń w odniesieniu do biopaliw, a także
- Decyzji Komisji, zawierającej wytyczne dotyczące obliczania zasobów węgla w ziemi, są dostępne na następującej stronie internetowej (w języku angielskim):

http://ec.europa.eu/energy/renewables/biofuels/sustainability_criteria_en.htm

Tekst dyrektywy 2009/28 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32009L0028:PL:NOT>

Krajowe cele ogólne w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w 2020 r. (załącznik I do dyrektywy 2009/28 o odnawialnych źródłach energii)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32009L0028:EN:NOT>

Źródło: Wydział prasowy - Komisja Europejska – Przedstawicielstwo w Polsce

Adres redakcji:

Punkt Informacyjny EUROPE DIRECT – Południowa Wielkopolska
ul. ks. kard. M. Ledóchowskiego 36
63-400 Ostrów Wielkopolski
tel./fax (062) 736 10 27
e-mail: europa-direct.ostrow@ctiw.pl
www.europa-direct.ostrow.ctiw.pl

Projekt współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej

